

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrtnih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Pesamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Oglašati se računa po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnica in javno zahvalo, domači oglašit. itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vnako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprajmajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravitelstvo ulica Molino picolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst. Odpriete reklama cije se prosto poštnina.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„P. edinosti je moč!“

Naši šolski odnošaji.

Govor slov. poslanca dra. Gregorica v seji poslanske zbornice dne 17. februarja 1896.

(Dajlo).

Zadnje ljudsko štetje je konstatovalo le 15.206 oseb, ki so označile nemški jezik svojim občevelnim jezikom. Nemščina ni na Primorskem niti v deželi navadni jezik; vendar obstoji tam pet nemških srednjih šol, namreč v Pulju, Trstu in Gorici, med tem ko slovansko prebivalstvo nima niti jedne srednje šole. To je siljeno zahajati na italijanske gimnazije ali pa na onih pet nemških srednjih šol.

Slovanski dijaki sestavljajo tam večino in morajo premagovati velikanske težave. Blizje nemško-slovanski meji slišajo vsaj slovanski dijaki pogosto nemško govorico in je toraj uho navajeno tujim glasom. Tega ni skoro nikjer v Primorski. To stvar bi bile še prenašati, ako bi naučna uprava nameščala tam domače učitelje in profesorje, ki bi pomagali učencem v materinem jeziku in bi jim kazali nekako naravno dobrohotnost. Tamošnji profesorji, zlasti na srednjih šolah v Gorici, prihajajo večinoma od severa, govorijo le nemški in to včasih v neprebavljivem dijalektu.

Kar jim primanjkuje v pedagoškem pogledu, hočejo prikriti pretirano strogostjo in pretiranimi zahtevami, in, reči moramo, včasih tudi prav izbrano neprijaznostjo, da ne rečem surovostjo. (Čujte! Čujte!) Le jeden sam huji pogrešek v katerem nemškem sestavku že zadostuje, da dotičnik dobi II. red in takim učencem še navadno odrekajo ponavljajno skušnjo. Tako se je zgodilo enkrat v Gorici, da so vrgli od 400 gimnazijalec 144, in od 265 realcev 128, to je 48 od sto. (Čujte! Čujte!) Dogodilo se je tudi, da od 71 gimnazijskih učencev prvega letnika jih je dospelo v zadnje leto le 7, in od 53 realcev le 2. (Čujte!)

Umevno je toraj, da so na takih zlih odnošajih

tožili v deželnem zboru goriškem toliko italijanski kolikor slovenski poslanci. Vladni zastopnik je sicer prigovarjal temu, toda ovrge so se takoj njegove izjave. Tu se mora odpomoči. Srednje šole v Primorski je urediti tako, kakor zahtevajo potrebe domačega slovanskega in italijanskega prebivalstva.

Resolucija proračunskega odseka za osnovo jedne hrvatske srednje šole v Pazinu je opravljena istotako, kakor je opravljena odklonitev predloga Bareutherjevega za odpravo in dr. Mengerjevega za premeščenje dvojezičnega gimnazija v Celju. Dovoljujem si ob tej priliki, da izrečem najtoplejšo zahvalo naroda slovanskega velespoštovanemu večini proračunskega odseka na toli močnem nastopu za pravico in pravičnost. Bareutherjev predlog je v nasprotju z jedino pravo avstrijsko idejo, namreč pravičnostjo, jednako dobrohotno vsem plemenom.

O predlogu dra. Mengerja se ne da govoriti, vsaj za tako dolgo ne, dokler se ne posreči istemu, da najde za okrožje tega novega zavoda v Celju mesto — namenoma pravim mesto, kajti srednja šola ne sodi vendar v kako vas ali v kaki trg — mesto, pravim, v koje se zlija toliko prometnih poti, kakor ravno v Celju, in dokler se mu ne posreči, da doseže, da bi mogli mi Slovenci o svojem odhodu iz Celja vzeti seboj tudi okrajno glavarstvo, depozitni urad, davkarijo, notarijat, državno pravdnništvo, okrajno sodišče in okrožno sodišče. (Živahna veselost.)

Dokler se mu ne posreči vse to, ostanemo v Celju. (Veselost.) Sicer pa zidamo tam narodno hišo, Narodni dom, in sicer z lastnim, v Celju pridobljenim in prihranjenim denarjem.

Ob tem nam ni prišlo na misel, da bi radi tega hodili krošnjari ali beračiti v inozemstvo; to prepuščamo raje našim nasprotnikom, sestavljajočim se večinoma iz odpadnikov, ki nabirajo sedaj okolo po nemški državi za svoj „Studentenheim“. Ob tej priliki bi pa vendar rad povedal svoje menenje o zgodovini celjski.

štvom nemir, sovraštvo, nezadovoljnost in brezverstvo. Zavajal sem ljudi z denarjem, napuhom, nezmernostjo, razuzdanostjo in še mnogimi drugimi grehi. Na kratko bodi povedano: povsod, kamorkoli sem prišel, imel sem obilno setve in zato tudi lahko ričakujemo bogate žetve. Povsod so me sprejemali z odprtimi rokami ter mi zapisovali svoje duše v mojo črno knjigo.

Draga mati Satanela! Oprosti, da sem rekel v gornji vrstici: „povsod“! Malo zmotil sem se, kajti Slovenci še niso na moji strani, pri njih sem ime! malo, malo sreče. Morda povprašaj: zakaj? — No to je zato, ker so Slovenci prepobozni ljudje in jih radi tega skoraj ni mogoče pridobiti za naše namene; saj veš, da je vera podlaga moralnosti ter da tam, kjer se moli in — hu! — veruje v Boga, tudi Tvoj sinek Lucifer ničesar opraviti ne more. Na svojo veliko žalost ne vem druge pomoči, nego pustiti jih za sedaj na miru, kajti te ljudi ne vjamemo še tako hitro v naše mreže. S tem zaključujem za danes ter Te prav prisrčno pozdravljam in ostajem

Tvoj verni sin

Lucifer.

Drugo pismo.

Satanela svojemu sinu Luciferju.

V peklu, v 777. letu našega obstanka.

Menim, da je prejšnji naučni minister temeljito zavozil to šolsko vprašanje. (Veselost.) Pomagal nam ni dosti, vsaj toliko ne, kolikor bi bili smeli pričakovati opravičeno, za to pa je dal nemškimi nacjonalcem najhujše agitacijsko sredstvo v roke proti nemškim konservativcem in nemškim liberalcem. Kateri drugi minister, exempli gratia njegova ekselenca sedanjí gospod naučni minister zasnoval bi bil drugače to stvar. Kasiral bi bil najbrže sedanje slabo gimnazijsko poslopje v Celju, dal bi v Celju napraviti tako lepo gimnazijsko poslopje, kakoršno je dal napraviti v Mariboru in potem bi bil tam namestil nemški gimnazij se slovanskimi vsporednicami, in stvar bi bila rešena.

Njegova ekselenca gosp. minister je obetal v proračunskem odseku, da podpravi nekoje deželne šole, med temi tudi nemški gimnazij v Ptuj, ki ima skoro same slovanske učence. Ako je to tako, moram reči, da Slovenci popolnoma soglašamo s tem, kajti na centralnem mestu se nadajamo še vedno pravičnosti, nikdar pa pri šolskih oblastnežih v Gradcu.

Sedaj mi je govoriti o ljudskih šolah. Statistiki so izračunali, da v naši Cislitaniji stane vsaki učenec povprečno 13 glđ.; kar znaša poleg 3,131.800 učencev izdatno svoto nad 40 milijonov goldinarjev na leto. Vzlic temu ne zadovoljujejo vspehi v zaželjeni meri.

Gledé na versko-nravno vzgojo velja še vedno slovesna izjava prečastnega avstrijskega episkopata od leta 1890: „Mi ne moremo dati nikakega jamstva katoliškim starišem, da se v ljudski šoli, kakoršna je sedaj, katoliški otroci res vzgoje katoliški, niti ne moremo reči, da se morejo v tem pogledu pomiriti gledé na teške dolžnosti pred vestjo in resno odgovornost pred Bogom.“

V pogledu šolske uprave hoče se ugnezdití obžalovanja vreden birokratizem, ki ogrenjuje vsako veselo sodelovanje ne le učiteljstvu, ampak tudi prebivalstvu sploh.

Kdor ni obveščen poblizje, kakor sem jaz, ki sem člen okrajnega šolskega sveta, temu se

Dragi Luciferček!

Vzela sem v svoje kremplje oglja in kos vstrojene človeške kože ter Ti odgovarjam sledečo na Tvoje pismo:

Ljubi sinko! Tvoje pismo me je zelo razveselilo, kajti iz priložene knjige in pa po mnogobrojnih ljudeh, ki dohajajo k nam, mi je razvidno, da si si v resnici stekel velike zasluge, da si pošteno zaslužil zaželjenega odmora. No, vendar pa, pri vsej Tvoji pridnosti, bi Te ne mogla pritisniti na svoje grudi, kajti, Ti še nisi dovršil svojega dela. Nisi mi še pridobil onih odurnih ljudij, ki se nazivljejo Slovenci. Ti praviš, da je skoraj to nemogoče. Sinko, sram te bilo! Ti si kralj pekla in zvijače, pa praviš, da Ti je nekaj nemogoče. Daj, daj! primi se jih! Izpodrini jim vero; saj lahko najdeš med njimi dosti pomočnikov, ki Te bodejo podpirali pri tem težavnem delu.

Dá, sinko, tako je! Jaz sem se zaklela, da te prej nočejo videti moje oči, dokler mi ne pridobiš slovanskega ljudstva, kajti iz njih dežel smo jih dobili do sedaj le bore malo, in še ti, ki so prišli sem, bili so le sami njih odpadniki. S pozdravom

Tvoja mati

Satanela.

(Konec prih.)

PODLISTEK.

Štiri pisma.

Spisal Anton Zajc.

Prvo pismo.

Lucifer svoji materi Sataneli.

Na zemlji, v 51. letu svojega bivanja med ljudmi.

Draga mati!

Petdeset let je že minolo, odkar sem zapustil naše črne dvore ter se podal tu gori na svetno površino. Petdeset let je že minolo, od kar v potu svojega obraza slepim ljudstvo, delujé neumorno za naše namene; zato pa ni čudno, da se je započelo moje srce želeti k Tebi, doli v domovino, da se odpojiš od težkega napora in truda. Da pa ne porečeš, da ne zaslužiš Tvoje milosti, zato Ti pošiljam s tem pismom tudi svojo črno knjigo, iz koje Ti bodejo razvidne vse moje zasluge, ki sem si jih stekel na zemlji v teku dolžih 50tih let. E, pisal bi Ti o vsem svojem početju na dolgo in široko, ali iz službenih obziróv ne morem; imam premalo časa, zato pa ti za sedaj morajo zadoščati le nastopne vrstice:

Kakor sem že rekel, delal sem neumorno, letal od juga pa do severa, od iztoka pa do zapada in zopet nasprotno. Sejal sem med člove-

niti ne sanja, kako samovoljno in zaničevanjem zakonov se ogrešajo izvestne šolske oblasti, posebno v jezikovno mešanih deželah. Nas Jugoslovane najmanje zadovoljujejo ljudske šole v narodnem pogledu. V Trstu, v Gorici, na Koroškem in Štirnskem se ljudska šola čisto zlorablja za raznarodovanje; v Istri in v Dalmaciji pa je število narodnih šol vsakako premajhno. Dokaz temu je preveliko število analfabetov (ljudij, ki ne znajo ne pisati ne čitati).

Avstrija ima še vedno povprečno 30 odstotkov analfabetov, zaostaja toraj v tem pogledu daleč za drugimi državami, daleč za nemško državo, za Švico, za Francijo, Veliko Britanijo, Severno Ameriko, celo za Dansko, Švedsko in Norvegijo. Nižje pod tem povprečnimi štev. 30% stoje le nemške in češke pokrajine. Vse drugače stoje stvari v drugih slovanskih pokrajinah. Koroška ima na primer analfabetov 29 odstotkov, Trst 22 odstotkov, Štirnška 19 odstotkov, Silezija in Solnograška 8 odstotkov, Tirolska 7 odstotkov, Zgornja in Niža Avstrija z Moravsko 6 odstotkov, Češka 5 odstotkov in le Predarlška 3 odstotke; temu nasproti pa je analfabetov na Kranjskem 33 odstotkov, v Gorici 39 odstotkov, v Istri 65 odstotkov (Čujte!), v Galiciji 68 odstotkov, v Bukovini 79 in v Dalmaciji 82 odstotkov (Čujte! Čujte!) S tem sem dokazal, da je zlasti v Istri in Dalmaciji veliko premalo ljudskih šol. Tu bode še mnogo popolniti; čim prej se zgodi to, tem bolje. (Dalje prih.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 5. marca 1896.

„Primorski list“ beleži sicer — ne vemo pa, koliko mero zadovoljnosti?! —, da se nam je zameril s tem, ker je rekel, da se „Edinosti“ širijo prsi samega veselja na tem, da se je Bolgarska izročila „ruskemu strijcu“; molči pa o tem, kako smo mi pojasnili svoje „veselje“ in kako smo dokazali z dejstvi, da je bila vsa protiruska politika v omenjeni balkanski državi le politika samovarjanja. Ne vemo pa, da-li je kaj prida politik oni, ki si navlašč veže oči, da le v duhu vidi stvari take, kakoršnih si želi, a ne take, kakoršne so v resnici. Vsaj Lev XIII. — in mož se menda razume nekaj malega v svetovni politiki — nas uči drugače; ta prosvitljeni mož ni politik gole trme, ampak je prijatelj realne politike, računajoče z obstoječimi dejstvi in odnošaji, one politike, ki ga sili, da pozablja na to, kar je bilo, in ga je dovela vsaj do relativno dobrih odnošajev z republiko francozsko, do prijateljskih odnošajev z deželo nekdanjega kulturnega boja, in do tega, da se je zopet zasnova diplomatska zveza med Vatikanom in Rusijo in da sv. Oče odpošlje svojega zastopnika v Moskvo k slavnostim kronanja — pravoslavne carja.

Gospodje v Gorici seveda nočejo poznati fake računajoče politike, in zato nočejo razumeti tudi nas, zakaj smo pisali o dogodkih v Bolgarski tako in ne drugače.

„Primorski list“ je toraj skokonogo zbrisnil mimo naših pojasnil in kar hkratu je bil na drugem polju, koje pa ni v najmanjši zvezi ni z Bolgarsko ni s knezom Ferdinandom: na polje pavšalnega sumničenja. Očita nam: da smo v prijateljski zvezi se „Slov. Svetom“ in radikalnimi akademiki, da smo nepoboljšljivi radikali, da pometamo s škofi in jih tlačimo na obsodno klop pred sodišče javnega menenja, da zavajamo ljudi v staroverstvo, da tržaško politiko vodita dva odpadnika, da je le naš radikalstvo krivo, da ne moremo doseči niti mrvice svojih narodnih pravic, in da hočemo po vsej sili ločiti vero od politike.

Slednjič pa nasvetuje narodu slovenskemu pripomoček, ki gotovo reši istega vseh nadlog in bolečin: vlada nam prinese na krožniku popolno enakopravnost in vsa laška gospoda, kolikor jo je križem vse Primorske, trkali se bodo skesano na svoja prsa in pritiskali nas, doseđanje rajo, v bratskem objemu. Vse to lahko dosežemo, ako bomo hoteli ubogati nasveto „Primorskega lista“. Ta univerzalni lek pa bi bil: iztrebiti treba — židovsko liberalstvo menite, kaj ne?! Kaj se! Slovensko radikalstvo treba iztrebiti, potem bo vse prav in dobro, in gospodje goriški se ne bodo vznemirjali več, tudi

če obdrži žezlo v svojih rokah — goriška židinja Luzzatto. Saj velikim židovskim nosovom se človek lahko izogiblje, ako je skromen in dobre volje; le slovenskega radikalca nikar!

Lepa kopica očitanih, kaj ne?

Na očitani nam „radikalizem“ odgovoriti nam je le to, da moramo pripoznati obžalovaje, da nimamo ne zaslužiimo tega imena in da ravno mi tržaški in istrski Slovani občutimo po vseh kosteh žalostne posledice skoro popolnega pomanjkanja slehernega radikalizma med Slovenci; a ono malo radikalizma, kolikor ga je med nami, je pa doma med gospodi pri — „Primorskem listu“. Le žal, da je ta radikalizem naperjen drugam in ne proti nasprotnikom naroda slovenskega!

Na očitani, da „prosto pometamo“ s škofi, hočemo odgovoriti zajedno v odgovoru na očitani, da hočemo ločiti vero od politike.

Papež Lev XIII. — torej oseba, ki je menda vsaj toliko kompetentna kakor gospodje pri „Prim. listu“ — je nedolgo temu toplo priporočal Poljakom, naj vendar enkrat ločijo politiko od vere! V istem zmislu se mi nikdar nismo zagrešili proti dolžni pokornosti do škofov v verskih stvareh, a povedali smo vsikdar svoje menenje, kadar smo menili, da je v politiskem pogledu grešila stranka, o kateri smo vedeli, da je v zvezi s kojim cerkvenim dostojanstvenikom. In dokazati hočemo v posebnem članku, da se je zlasti na Kranjskem mnogo grešilo in da se je jelo urediti, kar smo vedno trdili mi. Narodnost na škodi, konservativna stvar na škodi! To je vsepeh vašega radikalizma!

Z opazko, da tržaško politiko vodita dva „odpadnika“, je pokazal „Primorski list“, da ni malo ne pozna tržaških odnošajev, ali pa da jih zasukava vedoma.

Še nekaj, predno zaključimo. „P. L.“ govori tudi o pohujšanju, ki se je baje dogodilo s tem, da se je na Kranjskem te dni duhovnik dal voliti od „liberalcev“; škof sam da je prepovedal duhovnikom „skupno“ hoditi z liberalci.

Tu moramo konstatovati, da je predsednik konservativnega društva na Kranjskem — torej društva, ki se bori za nazore istega škofa vstopil celo v koalicijo z židovskimi liberalci na Dunaju, v koalicijo, ki je bila celo rešiteljica istim liberalcem. Mar je dotični g. duhovnik — poslanec pozabil na svoje verske in cerkvene dolžnosti?! Že misel na to bi bila žaljiva za dotičnika. In vendar! Kje je bil povod? V veri ne, pač pa v — politiki! Ali razumete sedaj, da treba čisto ločiti vero od politike in da jo — kakor kažejo dunajski izgledi — tudi res ločijo oni duhovniki, ki se bavijo z realno politiko!

Volilna preosnova. Včeraj je odsek za volilno reformo nadaljeval podrobno razpravo o vladnem načrtu. Ministerski predsednik je pojasnjeval, zakaj hoče vlada prepustiti deželnim zborom, da odločijo isti o načinu volitve. (Ali direktno, ali indirektno.) Minister se je izrekel proti predlogu kneza Schwarzenberga, da bi se stvar popolnoma prepustila deželnim zborom. Isto tako se je izrekel proti predlogu poslanca Kraussa, da bi se namreč uvelo pluralitetno glasovanje za inteligentnejše razrede. Slednjič je izjavil, da vlada nima nič proti temu, da se zasnuje posebno sodišče za volitve, z namenom, da se na ta način preprečijo zlorabe.

O antisemitih in liberalcih, oziroma o izdu občinskih volitev na Dunaju v III. razredu, piše „Slovenski Narod“ nastopno:

„Številke govore! In če dobi kaka stranka v tretjem volilnem razredu od 56.682 glasov samo 8947 glasov, toraj komaj šestino, in če se ji vzlic največjemu naporu in najvztrajnejši agitaciji, vzlic ogromnim denarnim žrtvam in izdatni vladni podpori ni posrečilo dobiti niti jeden mandat, potem je taka stranka sojena, potem je dokazano, da nima nikake zaslombe več v prebivalstvu.

Poraz židovskih liberalcev pri teh volitvah je zajedno poraz „železne roke“. Ministerski predsednik grof Badeni je izgubil prvo veliko bitko in kdo ve, če tej Magenti ne bode sledil še Solferino.

Ministerski predsednik si je s svojo nerodnostjo nakopal nasprotstvo dunajskih protisemitov. Iz političnih ozirov je hotel levičarje, stranko kompromitirane preteklosti in brez

bodočnosti, prikleniti na se in se njej na ljubo lotil borbe s stranko, katera mora, dasi je v narodnostnem oziru postala skrajno jednostranska, po svojih gospodarskih in splošno-političnih težnjah biti simpatična vsakemu, komur je za blagor ljudstva in za prospeh cele države. Grof Badeni je računal na to, da zbega in utruji dunajske volilce, mislil je, da jih užene in preplasi s sredstvi, s kakoršnimi je zmagoval pri galiških volitvah, a izid volitve v tretjem razredu ga je moral prepričati, da ima na Dunaju opraviti z vse drugačnimi elementi, nego v nesrečni svoji domovini“.

Potem pravi članek, da je grof Badeni po svoji lastni krivdi postal nepopularen na Dunaju in da se bode „ta nepopularnost širila po vsej državi, kjer je še kaj čutstva za pravičnost, kjer se spoštuje v zakonih zajamčena avtonomija in še ni židovski liberalizem udnil politične morale. S protisemiti simpatizujejo vsi pošteni elementi v državi, tudi če ne soglašajo z mnogimi točkami njih programa niti z njih taktiko, in vsi pošteni elementi jih bodo podpirali, ako bi se grofu Badeniju novič zljubilo, kršiti avtonomijo mesta dunajskega in zaradi levičarsko-poljske zveze razpustiti občinski svet. Moglo bi se zgoditi, da bi to svojo železno nepopustnost plačal s svojo politično ekzistenco“.

Nam je v veliko zadoščenje ta izjava v listu, ki je še nedavno temu zamerjal nam, ker smo se bili glede na borbo med antisemiti in liberalci postavili uprav na isto za naše razmere povsem korektno stališče, na koje se je sedaj postavil imenovani list sam. Ni na misel nam ne prihaja, da bi hoteli očitati ali pisati rekriminacije, toda zabeležiti smo morali ta pojav o tej zelo važni stvari, ne le zato, ker je prišel od strani, ki še nedavno temu ni soglašala z nami, ampak tudi zato, ker je bilo takrat tu pa tam nekaj zamere, ker smo toli odločno branili svoje nazore o tem, kakovo bodi razmerje med nami in krščanskimi socijalisti?!

Mi smo trdili vedno in trdimos še danes, da je nemško-židovski liberalizem najnevarniši naš nasprotnik in da nam je dobrodošel kdorsibodi, ki ima voljo in moč, daporuši tega parazita, ki se redi in pase ob nesreči narodov — to je: ob medsebojni borbi med istimi!! Mi smo uverjeni celo, da je nemško-židovskemu liberalizmu vsa nemškonarodna ideja le pretveza, le lep izgovor, da morejo netiti preprič med narodi, kajti preprič jim je plodna njiva. Z ozirom na borbo med liberalizmom in krščanskimi socijalisti postaviti se nam je na stališče praktičnih politikov. O nemških liberalcih vemo, kaj so in njih dejanja nam pravijo, česa nam je pričakovati od njih. To je stranka brez morale in brez poštenja.

O krščanskih socijalistih pa še ne vemo, kaj so, ker še nismo videli njih dejanj, ker sploh še niso bili v položaju, da bi mogli storiti kaj dobrega ali slabega. Padla je pač tu pa tam kaka beseda, ki kaže res na narodno jednostranost, ali pri delu še nismo videli te stranke. Liberalizem — nota bene: v slabem pomenu te besede — je izprijen stavek, brez nade toraj do poboljšanja, dočim je krščanski socijalizem razposajen dečko, o katerem še ne vemo, kaj bode iz njega, in katerega tudi obsojati ne smemo, dokler ga ne vidimo pri resnem delu.

Nemški liberalizem moramo obsojati brezpo- gojno, glede na antisemite pa moramo nekoliko potrpeti se svojo sodbo, tem bolj, ker je računati precejšnjo gotovostjo, da ta stranka ne ostane dolgo v sedanjí sestavi in da se kmalu odločijo od iste izvestni življi, koje je le sila in potreba trenutka združila z isto.

Mi Slovenci se nikakor ne smemo identifi- kovati s krščanskimi socijalisti, ali prenašati se tudi ne smemo se svojo — obsodbo, to pa že za to ne, ker so nam — da govorimo z „Narodom“ — „simpatični po svojih gospodarskih in splošno političnih težnjah“.

Tako je naše stališče in menimo, da je pravilno!

Italija v Afriki. Gledé poslednjega strašnega poraza Italijanov pri Abba Garimi (ali kakor pišejo Lahi: Amba Carina) pred Aduo, italijanska vlada baje zares ne more priobčiti podrobnostij o številu in imenih padlih. Po tem porazu namreč navstala je doli v Afriki velikanska zmešnjava;

kdor je mogel rešiti si golo življenje, storil je to kakor je mogel. Preostali vojaki potolčene vojske italijanske razpršili so se na vse vetrove. Seveda mine nekaj časa, dokler se ti ostanki zberó kjerkoli (bržkone pri Asmari). In potem se - le boče možno prilično točno konstatovati, koliko je ostalo od one vojske Baratierijeve, ki je šela do blizu 25.000 mož. Ogorčenost proti Baratieriju pa narašča po vsej Italiji takorekoč od ure do ure. Ne samo javno menenje ga obsoja zaradi njegove „popolne nesposobnosti“, ampak celó merodajni vojaški krogi sodijo, da je napravil Baratieri pred Aduo novo, nepopravljivo strateško pogreško, ko je popolnoma iz lastne volje udaril na močno vojsko Šoancev, da zabeleži svojo sijajno zmago, predno izroči poveljstvo Baldisseri. Pri vsem tem pa tudi ti strogi sodniki pripoznavajo nekako, da je bil Baratieri prisiljen k temu obupnemu koraku, ako se je hotel izogniti nevarnosti, ki mu je pretila vsled tega, ker so ga Šoanci obkolili že skoro popolnoma ter bi bil potem z vso svojo vojsko zajet baš takó, kakor nedavno Gallianova posadka v utrdbi Makalé. Vrh tega pa je treba tudi vpoštevati, da so ogleduhi bržkone zaveli Baratierija k napadu, ker so mu lažljivo, premišljeno napačno poročali o pozicijah in o številu Šoancev. Sploh je bila že s prvega začetka velika slabost Italijanov, da niso imeli zanesljivih informatorjev in da so slepo verovali onim, koje so imeli.

Bitka pa, katero je izzval Baratieri — to je dokazano — bila je zaves strašna. To je razvidno celó iz službenega poročila, koje je doposlal sam Baratieri v Masavo. Iz tega poročila pesnemamo na kratko, da se je Baratieri odločil po noči od minole sobote na nedeljo napasti sovražnika. O svitu lune pomikala se je vojska Italijanov proti Adui. Okolo 7. ure zjutraj zadeli so na sovražnika. V prvi vrsti bil je bataljon domaćinov pod poveljstvom majorja Turitta. (Torej kakor pri Amba Aladži, naj bi zopet črnci rešili čast italijanske zastave!). Ta bataljon so Šoanci vrgli. Naskočili sti dve brigadi, da rešiti ta bataljon pogube. General Arimon i je nastopil z dvema baterijama, sestoječima iz topov za naglo streljanje. (Prejšnja poročila so trdila, da topništvo nikakor ni moglo nastopiti!) Vse ni nič pomagalo. Kljub temu, da je udarjala kroglja za kroglo v goste trume sovražnikov, pričeli so se isti razvijati na levo in na desno krilo, da obkolijo Italijane, v tem ko se je iz srede vsula toča krogelj na umikajče se Italijane. Šoanci so se vrgli liki levi med italijanske čete ter kar postreljali častnike, kjer so koga zagledali, na jeden korak dalje. (I) Seveda v tej strašni zmešnjavi ni bilo nikakor mogoče umikati se redno. (Jasnejše rečeno: Italijanski vojaki bežali so, kolikor naglo so mogli.) In takó je došlo da tega, da se je vojska razcepila. Jeden del begunov je dospel v Mai-Hain (polkovnika Brunati in Stevani), drugi del pa z generalama Baratieri, Ellena in polkovnikom Valenzanom so bežali do Addi Kajé, (kakor smo omenili že zadnjič daleč na sever preko Senafé). Baratieri se je umaknil naslednjo noč še dalje proti severu do Saganeite in od tu naprej v Asmaro. (Tako se je torej zgodilo, kar je bil svoječasno pisat Menelik Baratieriju, da ga namreč hoče pognati preko Asmare.) Nadalje omenja Baratieri v svojem poročilu, da ni glasú o brigadi generala Bormide ne o generalih Arimondi in Albertonu. . . .

Pozneje došlo poročilo zatrjuje, da se je od 247 častnikov, ki so bili v tej bitki, vrnilo doslej samo 40. (I) Med padlimi da sta generala Albertone in Da Bormida, nadalje so padli polkovnika Galliano in Nava ter major de Stefani. Težko ranjen je general Arimondi.

Kaj se zgodi z neposrednim provzročiteljem te strašne katastrofe, z generalom Baratierijem, o tem ni treba ugibati mnogo. Kakor smo že sporočili, odstavljen je že Baratieri od svoje časti kakor guverner Eritreje ter pozvan v Rim, kjer se bo moral zagovarjati pred vojnim sodiščem. Tožili ga bodo na temelju vojnega zakona, ki obsoja na degradacijo in na smrt take častnike, ki so pobegnili pred sovražnikom. In ta obtožba temelji na samem Baratierijevem poročilu, v katerem priznava, da ne zna ničesar o usodi drugih generalov, med tem ko je on sam v 24 urah bežal 120 kilome-

trov daleč. (skoro, takó daleč, kakor n. pr. od Trsta do Celja).

Zeló hud umarec je za Italijo toliko z vojaškega kolikor iz gmotnega stališča, da je izgubila v bitki pri Adui skoro vse topništvo. Bliza se sicer v Afriki dóba deževja, torej bržkone pred oktobrom t. l. ne bo možno ničesar storiti ni od jedne, ni od druge strani. Kakó pa naj potem stopi Italija na bojišče — brez topništva? Vojaski krogi priznavajo, da more Italija v najboljšem slučaju staviti pred sovražnika le kakih 20 górskih topov in pa onih par baterij s topovi za naglo streljanje, ki so ji še ostali. Ti topovi pa, kakor uči skušnja, v Afriki bajé niso za rabo. Mnogo oslabela italijanska vojska bo torej morala misliti v prvi vrsti na obrambo pred močnejšim, boljše oboroženim sovražnikom. (Kdo daje torej Abesincem orožje: puške, streljivo, celó topove? Francozi in Rusi, — ali Italijani sami??) A Abesinci nastopijo na bojišče tim ponosnej, ker imajo na tisoče ujetih Italijanov v roki, kar priznavajo celó službena poročila, naglasujoča še posebe, da je med ujetimi mnogo častnikov.

Omeniti nam je še krize v italijanskem ministerstvu, ki je neposredno v zvezi s porazom v Afriki. Zviti Crispi premislil se je v zadnjem trenutku ter je sklical poslansko zbornico na današnji dan. Ker pa se je, seveda, nadejal strašnih napadov v zbornici, kateri utegnejo izvestno omajati njegovo stališče, ali ga celó porušiti, — odstopil je rajše prostovoljno, predno ga prisilijo v to. Včeraj namreč sklical je ministre v zborovanje in pregovoril jih je, da je z njim vred dal ves kabinet svojo ostavko. Umevno je, da je odstopivšemu ministerstvu, katero toraj nihče več vreči ne more, mnogo lažlje stopiti pred zbornico, kakor pa bi bilo to možno še dejanskim ministrom, ki so s svojo zaslepljenostjo nakopali Italiji tako strašno nesrečo.

Različne vesti.

Sv. maša zadušnica za pok. nadvojvodo Alberta Salvatorja. Z Voloskega pišejo véčerašnjega dne: Danes zjutraj bila je v tukajšnji župni cerkvi sv. maša zadušnica za pok. nadvojvodo Alberta Salvatorja. Službe božje so se udeležili: cesaričina udova nadvojvodinja Štefanija, velika vojvodinja Toskanska Marija Antonijeta, princesinja Isenburg s hčerjo, viši dvornik baron Gudenus, dame spremstva, okrajni glavar Fabiani z raznimi uradniki, občinski zastop in mnogo občinstva.

Odbor bratovščine sv. Cirila in Metoda naznanja vsem članom in prijateljem bratovščine, da se bode sv. maša-zadušnica za blagopokojnega predsednika preč. g. Jožefa Križmana darovala v župni cerkvi sv. Jakoba v torek, dne 10. t. m. ob 5½ uri zjutraj. Pri maši bode pel pevski zbor bratovščine.

Imenovanje pri financ. Predsedništvo finančnega ravnateljstva v Trstu imenovalo je finančna koncipista Silvija pl. Menincorja in Valentina Marušića davčnima nadzornikoma v IX. pl. razredu in konceptnega vežbenika Hilarija Vodopivca finančnim koncipistom v X. pl. razredu.

Imenovanja pri pošti. V področju poštnega ravnateljstva v Trstu imenovani so poštnimi vežbeniki dr. Anton Pawlitschek (Pavliček), Rudolf Heide, Ljudevit Hoffmann, Vincenc Winkler, Adolf Skokan, Ferdinand Konrad, Fran Gerl in Viljelm Garzarolli.

Za žensko podružnico sv. Cirila in Metoda je doposlal o priliki nje občnega zbora g. Ivan Viličić iz Zagreba 12 kron. Bog plati blagemu darovatelju, ki se ob vsaki priliki spominja naših šolskih zavodov!

Doneski za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu: Pri varovanju pok. Milice Kravosove se je nabralo 2 kroni 28 stot. pri veselici kozinskih rodoljubov 7 kron 66 stot.; bilijardisti v kavarni Commercio 1 Kr. 12 stot., veleč. g. Rajko Logar v Dolini je nabral 4 krone v proslavo volitve dveh odbornikov. Flečkaneri na božiji poti v Šklednju so „prifehtali“ 5 kron.

Najden in darovan zaklad družbi sv. Cirila in Metoda. Gosp. Možina v Gmündenu je poslal tržaški moški podružnici 2 Kr. 70 stot., katere je prejel za prodane poštné znamke poslane mu po gospici Mimici S. v Senožečah in 1 Kr. 30 st., katere je dodala dobra volja.

O bodočem škofu tržaškem. Čuje se, da je prevzvišeni škof poreško-puljski msgr. Flapp, izjavil, da ne more sprejeti namerovane mu časti škofa tržaško-koperskega. S tem da je stopila v ospredje kandidatura prošta goriškega in državnega poslanca Jordana. Relata refero.

Mestni svet tržaški bo imel jutri ob 7. uri zvečer svojo V. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu so samo 4. točke, med temi je predlog mestne delegacije gledé sestave razsodišča, ki naj prouči načrte inženirjev Borazi in Ducati o novem vodovodu za Trst.

Novi načrti vipavske železnice. „Primorac“ piše: Zadnji čas so došle zopet bolj vesele novice v prid vipavski železnici. — Znano je našim čitateljem, da poseben konsorcij na Kranjskem bo gradil železnico iz Ljubljane do Vrhnike. Da bi se taka mala železnica izplačevala, ni pričakovati; zato je konsorcij dosegel zagotovilo, da bo država plačevala obresti, kolikor konsorcij ne bo mogel. — Toda vlada je pri tem zahtevala, naj se kolodvor na Vrhniki postavi tako, da bo najlažje nadaljevati z železnico — proti Gorici. Sploh so merodajni gospodje spoznali iz vedenja veljavnih krogov, da posebno vojni upravi je veliko na tem, da bi se vrhniška železnica podaljšala do Gorice. — Konsorcij pa umeje dobro svojo nalogo in je prošil že predkoncesijo za nadaljno merjenje do Ajdovščine. Ni dvoma, da bo to dovoljeno in merjenje izvršeno; upajmo, da se ti načrti potem tudi izvrše. — Po tej železnici se skrajša pot iz Ljubljane do Gorice za kakih 60 km.; celó v Trst bo bližje po tej prog. — Ni dvoma, da bi bila taka proga velikega pomena posebno za vojno upravo.

Smrt plemenitega rodoljuba hrvatskega. — Dan pred dr. Starčevićovo smrtjo zatisnil je oči na večnost v Zagrebu plemenit mož sarajevski trgovec in tovarnar Mihael D. Babić. Kakor priprost trgovski pomočnik brez imetja se je podal pred 20. leti v Sarajevo. S svojo delavnostjo si je prihranil nekaj denarja in pričel trgovino na lastno pest tako, da je ista cvela na njegovo veliko veselje in radost, ker je namenil vse koristi le v prid svojega ljubljene naroda hrvatskega. S pridnostjo si je napravil precej premoženja — cenijo ga na 250.000 gld. —, pa tudi našel neozdravljivo bolezen, katera mu je končala mlado življenje v 35. letu starosti! Da je deloval resnično za svoj narod, priča je njegova oporoka, iz katere se posnemamo, da je zapustil 50.000 kron družbi sv. Cirila in Metoda v Istri; 10.000 kron bratovščini hrvatskih ljudi v Istri; 20.000 kron „Matici Hrvatski“; 4000 kron kninskemu starinskemu društvu; 20.000 kron rojstnemu mestu Belovaru; 10.000 kron zvezi pevskih društev hrvatskih; 10.000 kron družbi sv. Jeronima itd. itd. Del premoženja je zapustil tudi za prehrano ubogih vsenčiliščnikov v Zagrebu iz Bosne-Hercegovine, Dalmacije, Hrvatske in Slovenije. Takšni rodoljubi so redki mej Slovani, — vredni so večnega spomina kakor zrcalo plemenitosti in radodarnosti srca ter ljubezni do svoje domovine! Zlasti mora siromašni in izmučeni narod trpin-istrski hvaležnosti koprnečim srcem moliti za pokoj duše svojega velikega dobrotnika. Velike so muke tega našega naroda, najsvetejša prava se mu kršijo dan na dan in na vseh straneh; oni, ki bi mu morali nuditi kruha, nudijo mu trdi kamen; boleštni vskliki tega naroda razlegajo se na vse strani, ali ti vskliki, izvijajoči iz dobrih poštenih src, ne najdejo odmeva v — človeških srcih, ki bi lahko pomagala in bi morala pomagati. Ta naš narod je dober, je ukažljen, hrepeni po napredku, ter prosi in prosi sredstev za bistrenje uma in plemenjenje srca, tako, da rečemo lahko, da je to eminentno kulturni narod — če tudi ne po stopinji svoje sedanje civilizacije, pač po svojih plemenitih namenih. Ta narod prosi pomoči, da bi se osvobodil in da bi mogel z drugimi narodi vred poleteti kvišku na krilih izobraženja. Ali zastoj čaka te pomoči — zla volja je močnejša nego so plemenite težnje po vsem svojem čustvovanju plemenitega naroda. Zastoj se ozira po rešilni roki ne, ne zastoj: v samem sebi, med svojimi lastnimi sinovi, našel je dobrotnika, ki se je spomnil svojih rojakov trpinov ter položil velikodušen dar na oltar rodoljubja in bratoljubja. Plemenitim činom je izvršil Mihael Babić svoje dela in trudapolno življenje in prekrasno popotnico je vzel seboj pred

obličje božje. Ljubil je rod svoj in Bog bođe mi-
lostljiv njegovi duši. Vendar pa ti tužni narode,
spominjaj se v molitvi svojega dobrotnika, ki je
delal — za te! Večni pokoj duši Mihaela D.
Babića!

Banka „Slavja“ sprejme, kakor se nam jav-
lja, v službo spretnega akviziterja za požarni od-
delek. Ako kdo čuti sposobnost za to, obrne naj
se do generalnega zastopa imenovane banke v
Ljubljani.

Zakletev starega samca. (Posvečeno ženskam
vsega sveta). Ženske, hudomušne ženske! — Zle no-
silke moške sreče! — Kakor rožice ste krasne, —
Kakor trnje pa bodeče! — Revez je, kdor Vam ve-
ruje, — Kdor Vas ne pozna do kraja; — Radi ženske
že Adama — Bog pretiral je iz raja.... — „Naj v
napolnjeno granato — Spremeni se moja glava — In
naj srce mi po prsih — V samem petroleju plava. —
Naj ogromne mi torpede, — Rokè, nogè bi postale.
— A lasje pa naj bi bili — Prizigalne niti male. —
Takega naj položijo — V peč me — kjer se ruda
lije: — Da mi nikdar več na svetu — Solnce žarko
ne prisije, — Da ostalo na tej zemlji — Več sledu ne
bo od mene: — Ako še kedaj besedam — Veroval
bom koje žene!...“ — Ženske, hudomušne ženske! —
Zle nosilke moške sreče! — Kakor rožice ste krasne,
— Kakor trnje pa bodeče! — A. Z.—c.

Loterijske številke, izžrebane dne 4. t. m.:
Praga 40, 21, 7, 24, 82,
Lvov 38, 30, 15, 67, 82,

Najnovejše vesti.

Rim 5. Zagotavlja se, da kralj danes podpiše
dekret, s kojim se general Baratieri stavlja na
razpolago. Vojni minister je izročil vsa poročila
Baratierjeva generalnemu vojnemu pravdniku v
Rimu, da se isti po vojnem kazenskem zakonu
izreče o odgovornosti generala Baratierija.

Rim 5. Šoanci so brzkone pričakovali, da jih
napadeje Italijani. Povelje k napadu dal je Bara-
tieri še-le 29. m. m. Vojaki so morali v bitko
skoro na tešče. Zadovoljni so bili z napadom ge-
nerali, a upirali so se in odsvetovali so temu sta-
rejši častniki afričanske vojske. Prvi je napadel
polkovnik Albertone. Ta napad je podpiralo 14
topov. Ko so vrgli Šoanci to četo, nastopile so
druga brigade. Bilo je prepozno. Baratieri da je
pasivno gledal, kajti brzkone je menil, da se Al-
bertoni umakne, ker je došel predaleč. — Bitka
je trajala 4 ure, potem so bežali italijanski vojaki
pred zmagovalci. Prvi beguni dospeli so v Adi
Kajè dne 2. t. m. ob 10. uri predp. in tam se
shajajo tudi nadalje prihajajoči beguni.

Washington 5. Senat je pritrdil komisiji za
vnanje stvari, katera je sklenila, da ne vsprejme
resolucije zastopnike zbornice gledé Kube. Zajedno
je imenoval senat posebno komisijo, ki naj bi se
o tem vprašanju posvetovala skupno s posebno
komisijo zastopniške zbornice.

Madrid 5. Ministerski svet je sklenil zahte-
vati poseben kredit za oboroževanje vojnih ladij
ter da je začasno zapreti vsa vsučilišča. Ravnatelj
lista „New York Herald“ brzojavlja, da so v
zjedinjenih državah severo-ameriških napravila naj-
boljši utis ona pojasnila, katera je dal ministerski
predsednik španjski temu listu ter dostavlja, da
predsednik zjedinjenih držav Cleveland ne potr-
di sklepov kongresa. (Zastopniška zbornica zjedinje-
nih držav severne Amerike je bila namreč storila
sklep, s kojim je pripoznala upornke na otoku
Kuba kakor vojno silo. Ta sklep je močno razbu-
ril vso španjsko javnost in dogodilo se je raznih
demonstracij proti zjedinjenim državam. Glej brzo-
javko iz Washingtona. Op. uredn.)

Poslano.*)

Podporno društvo za slovenske visokošolce
na Dunaji je od svojega početka do leta 1894/5
vabilo k svojim rednim odborovim sejam predse-
dnika ali zastopnika akad. društva „Slovenija“,
kateri je odbor informoval o potrebi dijakov in
pomagal mu pri vsprejemanji prošnji in razdelitvi
podpor.

V svojem šestem letnem poročilu 1894., stran
5., pa se odbor podpornega društva odreja tej
pomoči, češ, „Slovenija“ ni več zbirališče in za-
stopnica vsega dijaštva.

Podporno društvo v istem poročilu toži, kakó
težak posel ima odbor pri razdeljevanju podpor
radi nedostatka ubožnih spričeval. in da se lahko
zgodi, da semtertje kak podpiranec dobi več je-
dilnih mark ali goldinarjev, nego bi jih zaslužil v
razmeri z drugimi, bolj potrebnimi.

Kdo pač bolje pozna ubožnost prosilčevó,
kakor predsednik društva, katerega član je pro-

* Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko
odgovorno, kolikor mu postava veleva.

silec; komu zaupa prosilec ložje svoje gmotne
razmere, kakor svojemu tovarišu?

Dasi obstoja na Dunaji še kat. akad. društvo
„Danica“, smatra se vendar „Slovenija“ edino
pravo zastopnico slovenskega dijaštva na Dunaji.
„Slovenija“ šteje 110 članov, slušateljev vseh
fakult, dočim jih ima „Danica“ jedva toliko, ko-
likor „Slovenija“ nad sto. Te številke govore
jasno.

Iz teh razlogov je zbor „Slovenije“ v seji
8. junija 1895. sklenil resolucijo, po katerej naj
podporno društvo za slov. visokošolce na Dunaji
zopet vabi k svojim rednim odborovim sejam ofi-
cijelnega zastopnika „Slovenije“.

Odgovor je bil negativen; in ko je „Slove-
nija“ letos v januariju ponovila svojo zahtevo,
dobili smo od podpornega društva odgovor: „od-
bor podp. društva je v svojeje zadnjeje
seji pri tej točki prešel na dnevni
red.“

Na tak odgovor, nepristojen imenovanemu
društvu, je zbor „Slovenije“ v seji 14. svečana
1896. sklenil, pretrgati svako oficijelno
vez s podpornim društvom za slov.
visokošolce in s slov. klubom na Du-
naji, ter ta sklep objaviti s tem v slovenskih
časopisih.

Dunaj, 2. sušca 1896.

Za odbor akad. društva „Slovenija“:
stud. phil. Jožef Relner, stud. iur. Fr. Goršič,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za jesen 7.—7.10 Pšenica za
spomlad 1896 6.75 — do 6.77. Oves za spomlad 6.03—6.04
— Rž za spomlad 6.43—6.46 Kozuza za oktober —
— maj-juni 1896 4.24—4.25.
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.85—6.95 od 79 kil. f.
6.95—7.— od 80 kil. f. 7.00—7.10 od 81 kil. f. 7.05
—7.15, od 82 kil. for. —.— —.— —.— —.— —.—
proso 5.95—6.35.

Pšenica: Obilne ponudbe, povpraševanje omejeno Pro-
daja 10.000 mt st. 5—10 nč, ceneje. Vreme: dež.
Praga. Neratimirani sladkor f. 15.95. —.—, za maj
12.95. Oktober-december 14.45.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst sé
caro in vred odpošiljatev precej f. 34.—.— Concasse
34.50 —.— Četvorni 38.—.— V glavah (sodih) 36.50
Havre. Kava Santos good average za februar 80.50, za
juni 79.75.

Hamburg. Santos good average za mare 66.50 za
maj 66.50 za september 62.75.

Dunajska borza 5. marca 1896.

	včeraj	danes
Državni delg v papirju	101.15	101.15
„ „ v srebru	101.15	101.10
Avstrijska renta v zlatu	122.25	122.30
„ „ v krenah	101.55	101.50
Kreditne akcije	378.75	378.—
London 10 Let.	120.75	120.70
Napoleoni	9.57 1/2	9.56 1/2
20 mark	11.79	11.75
100 Itali. lir	42.50	42.75

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. decembra 1895.

ODHOD:

7.50 predp.	brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25	brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.—	omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55	poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
2.10 popol.	omnibus v Kormin.
4.40	omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.20	poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.—	brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko—Gorico in Korminom.
8.10	mešani vlak do Mürrzuschlaga.
8.45	mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
DOHOD:	
6.48 predp.	mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30	mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.40	brzovlak iz Kormina,
9.25	brzovlak z Dunaja.
10.20	poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35	brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19	omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol.	poštni vlak z Dunaja.
7.36	omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.51	brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine;— z Dunaja zveza z Reko.

IVAN H. POHLY TRST

Ulica Coroneo št. 9.

zastopnik

parnega mlina Concordia

V BUDIMPEŠTI

priporoča najtopleje spoštovanim prija-
teljem izdelke tega znamenitega mlina.

Vsakoletna produkcija milijon
meterskih stotov.

NOVO RASTLINJE ZA KRMO!

Lathyrus silvestris Wagneri (Wagnerjev plošnjati
gozdni grah).
Zelo oplemenjen, prost vseh škodljivih grenkih
snovi!

Vsepa tudi na najpustejših vrstih tal, celo na
pesku, grušču, itd. itd.

Največa redilna vrednost

je 25—30% proteina (detelja ima le 13.5%)

Vstrajen — upira se vsaki suši.

Brošura zastoj

Polygonum sachalinense (Sachalinov koren).

Vsepa povsodi vstrajno, tudi na vlažnih, ilovitih,
in močvirnih tleh.

Visoka realna vrednost. Ima v sebi 18.97% proteina.

„Internationale Saatstelle“, Landwirtschaftliche Gesell-
schaft mit beschränkter Haftung.

Kirchheim u. Teck, Württemberg.

Glavni zastopnik za Trst, Primorje, Istro in
Dalmacijo Jakob pok. C. Prister, Trst.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi,

pripremano izvrstno, bolečine blažeče masilo;
dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh le-
karnah. Zahteva naj se blagovoljno to splešno pr-
ljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take stekle-
nice kot pristne, ki imajo znano varstveno
znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi.

Jajca za podlaganje

pristnih Brahma-kokošij po 15 nvč. komad, holand-
skih, črnih, z velikim, belim šopom, po 25 nvč., Hon-
dan po 25 nvč., pristnih štajerskih kokošij po 10
nč. srbrčastih padovanskih srebrčastih Wyandot
po 30 nč., italijanskih po 30 novčič. Langhans
po 30 nč., puranov po 30 nč., britlikovskih koko-
šij po 30 nč., Cochinchina po 25 nč., sedmograj-
skih golovratnih po 20 nč., Dorking po 25 nč.,
Yokohama po 20 nč. Emdenskih orjaških rac po
1 gld., Peking gosij po 20 nč. velikih štajerskih
gosij po 20 nč.

Razpošiljam jajca za podlaganje samo živalij
čiste krvi, ki so bile že večkrat premovane ter jam-
čim za čistost in pristnost vrste.

Maks Pauly,

KÖFLACH, (Štajerska).

Kathrein
Je kot

primes k bobovi kavi

edino zdrava

kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile
za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ni-
vrednih ponarejenih iz-
delkov je treba pazit, na-
izvirne zavoje z imenom

Kathrein

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje
na vse veje zavarovanja posebno pa: na zava-
rovanje proti požaru — zavarovanje po morju
in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje
na življenje.

Društvena glavica in rezerva

dne 31. decembra 1893. f. 58,071.673-84

Premije za poterjati v nasled-

njih letih f. 30,541.700-64

Glavica za zavarovanje ži-

venja do 31. decembra 1894 f. 169,929.625-03

Plačana povračila:

a) v letu 1894 f. 9.737.614-48

b) od začetka društva do 31.

decembra 1894 f. 262,401.706-51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-

škodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in

sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu

v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1

lastnej hiši. 12—12